

Fråga bl.a. om en socialförvaltning, utan samråd med den ena vårdnadshavaren och i strid med vad en domstol hade förordnat om ett barns boende, kunde medverka till att barnet flyttade till den andra vårdnadshavaren

AA och BB har tillsammans sonen CC, född 1989. Föräldrarna skilde sig år 1991. Varbergs tingsrätt förordnade i en dom i december 1998 att vårdnaden om CC skulle vara gemensam och att CC skulle bo hos AA. I domen förordnades även om visst umgänge mellan BB och CC.

Socialnämnden i Krokoms kommun beslutade i mars 2003 att bevilja CC insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i form av bl.a. kontaktperson och korttidsvistelse i kommunens korttidshem ”Byskogen”. Under hösten 2003 beviljade nämnden CC korttidsvistelse hos en stödfamilj i stället för på ”Byskogen”.

Den 9 januari 2004 inkom en anmälan enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, till Socialnämnden i Krokoms kommun från CC:s skola. Enligt anmälan hade CC berättat att han hade blivit slagen av AA och BB. Den 20 januari 2004 ringde en tjänsteman vid socialförvaltningen i Kungsbacka kommun till socialförvaltningen i Krokoms kommun. Hon uppgav bl.a. att BB hade uttryckt oro för CC:s förhållanden hos AA. BB hade också uppgivit att han hade fått ett sms-meddelande från CC och att CC då hade bett om hjälp från BB.

Socialnämnden i Krokoms kommun beslutade den 21 januari 2004 att inleda en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL beträffande CC:s förhållanden.

Den 28 januari 2004 lämnade CC på eget initiativ AA:s hem och han vistades därefter hos sin stödfamilj fram till den 24 februari 2004. Den 25 februari 2004 hämtade BB:s syster CC i Krokoms och tog med sig honom till BB i Göteborg.

I en anmälan till JO klagade AA på Socialnämnden i Krokoms kommun. Hennes anmälan rörde särskilt att socialförvaltningen hade medverkat till att CC hade flyttat hem till sin far trots att tingsrätten hade förordnat att pojken skulle bo hos henne. Flyttningen skedde utan att hon hade informerats eller tillfrågats. AA anförde vidare bl.a. att det hade varit många tjänstemän inblandade i ärendet från

såväl LSS-enheten som socialtjänsten och hon ifrågasatte det lämpliga i detta inte minst från sekretessynpunkt.

AA framförde senare ytterligare klagomål mot nämnden.

Inledningsvis inlånades socialnämndens personakter beträffande CC från individ- och familjeomsorgsenheten samt LSS-enheten. Därefter remitterades anmälan till Socialnämnden i Krokoms kommun för utredning och yttrande över vad som hade framförts i anmälan.

Nämnden antog som sitt remissvar en skrivelse som var undertecknad av socialchefen DD, chefen för individ- och familjeomsorg EE samt chefen för LSS-enheten FF. Till socialnämndens yttrande fogades en skrivelse som hade upprättats av GG, som var kurator vid LSS-enheten (yttrandet är här utelämnat; JO:s anm.). I remissvaret anfördes bl.a. följande.

Inom Individ- och familjeomsorgen har tre ärendetyper aktualiserats rörande CC. Dessa är:

Utredning enligt 11 kap. 1 § SoL, inledd 2004-01-21.

Yttrande i vårdnads- och umgängesrättsärende begärd av Östersunds tingsrätt, inledd 2004-02-16.

Klagomålshantering över handläggning, inledd 2004-03-09.

Yttrande till Länsstyrelsen i Jämtlands län med anledning av kritik riktad mot socialnämnden från CC:s far BB, 2004-06-29 (Sn dnr 04/065).

Beträffande ärenden och insatser hos socialnämnden som avser lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) inom LSS-enhetens verksamhet har de aktualiserats enligt följande:

CC och hans mor AA flyttade från Östersunds kommun till Krokoms kommun under januari 2003. CC, som tillhör personkrets 1 enligt 1 § LSS, var då 13 år gammal och började på Nyhedens skola i en högstadielklass, benämnd Sviten, med särskild kompetens om autism. Han började också i Svitens fritidsverksamhet. En kontaktperson enligt LSS var redan tillsatt efter beslut av Socialnämnden i Östersunds kommun.

I samband med att familjen flyttade till Krokoms kommun beviljades efter ansökan från AA ytterligare om insatser enligt LSS:

CC:s mor, AA, vände sig till socialnämnden 2003-09-18 med önskemål om hjälp med att teckna avtal beträffande sonens umgänge med fadern BB, som hennes advokat förslagsvis utformat. Socialnämnden i Krokoms kommun begärde då medverkan från Socialnämnden i Kungsbacka kommun. Någon överenskommelse om det föreslagna umgängesavtalet kunde dock inte uppnås.

2004-01-21 inleddes utredning enligt 11 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL) efter dels en anmälan från CC:s skola enligt 14 kap. 1 § SoL som inkom 2004-01-08 (skall vara 2004-01-09 enligt journalanteckning; JO:s anm.) samt dels med anledning av en anmälan från Socialnämnden i Kungsbacka kommun som inkom 2004-01-20.

Av anmälan enligt 14 kap. 1 § SoL, från rektor HH, framgår bland annat att CC berättat att han blivit misshandlad av både modern och fadern. Av anmälan från familjerätten i Kungsbacka, JJ, framgår att CC:s far BB uttryckt oro för hur sonen mår. Enligt uppgift skall CC ha skickat ett sms-meddelande till sin far 2004-01-09 och uttryckt stor oro och rädsla för hur modern skulle komma att reagera då han berättat på skolan att hon vid flera tillfällen slagit honom. CC har också sagt att hans

far har slagit honom. Vidare skickade CC 2004-01-15 ett sms-meddelande till fadern och skrev, hjälp mig! Uppgift om att han avsåg att rymma från modern framkom också.

I ett enskilt samtal, som socialsekreterarna KK och LL genomförde med CC 2004-01-21 beskrev han med egna ord sin situation och berättade att han regelbundet blivit misshandlad av sin mor. Vidare framkom även uppgift om att hans mor berättat för honom att BB misshandlat både honom och hans äldre bror när de var små. CC förklarade att han inte trodde på att detta ägt rum.

På grund av uppgifternas karaktär om barnmisshandel beaktades skyddsaspekten i första hand vilket innebar att socialnämnden bedömde att det var förenligt med CC:s bästa att tala med honom utan föräldrarnas kännedom för att eventuellt undvika reprimander.

Socialnämnden gjorde 2004-01-22 bedömningen att varken uppgifterna från socialnämnden i Kungsbacka kommun eller CC:s egna uppgifter föranledde några omedelbara åtgärder. Till grund för den bedömningen låg dels CC:s funktionshinder, Aspergers syndrom med de kommunikationsproblem och förmågan att uppfatta och förmedla verkligheten som detta innebär. Dels konstaterades att föräldrarna under lång tid legat i en komplicerad tvist med varandra om deras båda gemensamma barn och att detta inverkat menligt på CC:s totala livssituation. Föräldrarnas konflikt och CC:s funktionshinder innebar således en komplicerad och svårbedömd kombination och fortsatt utredning bedömdes därför som nödvändig. Utredarna träffade dagen därpå åter CC för att informera honom om socialnämndens beslut att inleda utredning enligt 11 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL). Samma dag informerades även AA och ett möte med socialsekreterare MM bestämdes till 2004-01-27 för att diskutera innehållet i anmälan från skolan. Hon förnekade att hon misshandlat CC utan menade att detta var en strategi från BB:s sida att försöka påverka sonen att flytta till honom.

På kvällen 2004-01-28, dvs. dagen efter socialnämndens möte med AA, rymde CC hemifrån och han påträffades utanför polishuset i centrala Östersund av polisen och förklarade att han inte ville återvända hem till modern i Krokoms. Han uppgav bland annat att skälet till detta var att han under två års tid fått utstå en hel del fysiskt våld och kränkningar från sin mor. Då händelsen inträffade under kvällstid kontaktade polisen Östersunds kommuns sociala beredskap som inte lyckades nå någon tjänsteman genom socialjouren i Krokoms kommun. Med AA:s samtycke ordnades det emellertid så att CC fick åka till sin kontaktfamilj NN i Gimdalen. Kontaktfamiljen var en insats beviljad av socialnämnden i Krokoms kommun med stöd av LSS.

I sammanhanget kan nämnas att socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde 2004-02-24 att anmäla uppgifterna om misshandel till polisen. Det kan också nämnas att i beredningen av ärendet var tjänstemannaförslaget till socialnämnden att ej anmäla brott mot underårig till polisen. Skälet till detta var bedömningen att detta inte skulle gagna CC:s bästa mot bakgrund av att det föreligger en familjerättstvist där han troligtvis hamnat i en lojalitetskonflikt i förhållande till sina båda föräldrar. Ytterligare ett skäl var att polisen redan upprättat en anmälan sedan CC själv vänt sig dit i samband med att han lämnade sitt hem 2004-01-28. Åklagaren beslutade 2004-05-12 att förundersökningen beträffande både BB och AA skulle läggas ned då brott inte kunde styrkas.

AA kontaktade 2004-01-29 socialsekreterare MM och informerade om vad som hänt. Socialnämnden i Östersunds kommun inkom till socialnämnden 2004-02-03 med sin rapport och polisen inkom med sin underrättelse om händelsen till socialnämnden 2004-02-06.

Socialnämnden bedömde 2004-01-29 att något omedelbart ingripande inte var behövligt då CC:s skydd var garanterat i och med att han vistades i sin kontaktfamilj med föräldrarnas godkännande.

Såväl AA som BB begärde att få till stånd ett möte med representanter från länshabiliteringen, socialtjänsten och skolan samt kontaktfamiljen. Socialsekreterare MM kallade därför till ett möte som bestämdes till 2004-02-10.

Syftet med träffen var, bland annat efter kritik från CC:s far BB, att försöka skapa förutsättning för honom att bli mer delaktig i de angelägenheter som rör sonen. Förutom AA och BB deltog även hans fru OO samt CC och hans bror PP. I syfte att få en helhetsbild av situationen bjöds det s.k. professionella nätverket in. Dessa var psykolog QQ, kurator RR och dr SS, samtliga barnhabiliteringen. Vidare deltog TT, lärare på Sviten, kurator GG, LSS-enheten samt socialsekreterare MM och socialsekreterare KK, båda Individ- och familjeomsorgen. CC:s stödfamilj representerades av NN.

I samband med träffen framförde CC önskemål om att i enskildhet få samtala med sin överläkare SS. Han fick också möjlighet att tala med övrig personal från barnhabiliteringen.

Vid träffen inhämtades även båda vårdnadshavarnas samtycke till fortsatt vistelse för sonen i stödfamiljen i avvaktan på den pågående utredningen enligt 11 kap. 1 § SoL. Då behovet av skydd, i vart fall tillfälligt, kunde tillgodoses inom ramen för de insatser som redan pågick genom LSS-enhetens försorg bedömdes det inte föreligga skäl att besluta om samma insats men med stöd av SoL.

AA hänvisar i sin kritik till denna träff där hon beskriver att hennes intryck att CC var föremål för tvångsåtgärder förstärkts.

Det är naturligtvis förståeligt att missuppfattning kan uppstå i ett sammanhang där totalt 13 personer deltar och många frågeställningar skall behandlas. Enligt socialnämndens uppfattning borde frågan om samtycke och dess innebörd ha förtydligats med föräldrarna enskilt efter mötet.

AA uppfattar vidare att hon fått restriktioner av LSS-enheten i sin kontakt med sonen CC när han vistades i stödfamiljen, efter tidpunkten då uppgifterna om misshandel kommit till socialnämndens kännedom (punkt 1 i AA:s anmälan till JO).

Naturligtvis är det så, som AA konstaterar i sin anmälan, att socialnämnden inte har några befogenheter att vidta tvångsåtgärder inom ramen för LSS, och så har heller inte skett. Uppenbart är det emellertid så att AA inte fått tillräcklig information som tydliggjorde socialnämndens befogenheter i rådande situation. Kurator GG hänvisade mycket riktigt till Individ- och familjeomsorgen, med anledning av den utredning enligt 11 kap. § 1 SoL som inletts, vilken möjligen teoretiskt, utan hennes kännedom, skulle ha kunnat ha inneburit restriktioner.

Vidare tycks det ha rått en viss otydlighet i rollfördelningen mellan handläggarna mellan Individ- och familjeomsorgen respektive LSS-enheten som skapat oklarhet beträffande ansvarsområden. Sannolikt hade roller och ansvarsfördelning blivit tydligare om CC:s boende i stödfamiljen övergått till en insats med stöd av SoL.

Socialnämndens ordförande UU blev 2004-02-23 uppringd av BB:s syster VV som informerade om CC:s utsatta situation och den infekterade vårdnadskonflikten.

BB kontaktade chefen för Individ- och familjeomsorgen, EE 2004-02-24. Han uppgav att CC för tillfället vistades hos kurator GG på LSS-enheten och att han uttryckt att han inte ville återvända till sin kontaktfamilj NN samt definitivt inte heller hem till sin mor. GG bekräftade att CC befann sig hos henne sedan tidigare på dagen.

Tidigare på dagen, anordnade kurator GG, på CC:s begäran en träff som förlades i kafeterian på Östersunds sjukhus, enligt AA:s önskan att mötas på en neutral plats. NN i stödfamiljen deltog också och han förklarade att de som stödfamilj inte längre orkade kvarstå i sitt uppdrag då situationen blivit alltför påfrestande och att det skulle upphöra omedelbart. CC uttryckte då att han inte ville åka hem till sin mor utan hellre till ett familjehem eller korttidshem. Helst ville han åka till sin far. CC och NN följde med kurator GG till hennes kontor på LSS-enheten för att ordna ett boende för CC inför kommande natt. GG, AA och sonen enades om att undersöka

möjligheten för honom att övernatta i korttidshemmet, vilket senare skulle visa sig inte vara möjligt förrän senare under veckan. Så småningom blev det klart att CC kunde få övernatta hos sin kontaktperson, XX, på förslag från AA.

EE tog en förnyad telefonkontakt med BB där han informerades om de uppgifter som GG lämnat. Olika alternativ diskuterades därför med BB om vad som kunde stå till buds. Han informerades om CC:s inställning att han inte ville bo hos modern borde respekteras. Om detta alternativ inte var möjligt informerades BB om det ansvar som ligger på honom själv att i sin egenskap av vårdnadshavare vidta lämpliga åtgärder som till exempel att komma till Krokombro och hämta sonen. BB uppgav också att han fått den rekommendationen av sin advokat. BB förklarade att det var svårt för honom att ta sig upp till Jämtland och önskade därför att kommunen skulle ombesörja med tågtransport ned till Göteborg. Förklarade för honom att socialnämnden inte har sådana befogenheter utan båda vårdnadshavarnas godkännande. Informerades vidare om att socialnämnden i vissa lägen tvångsvis kan besluta om omhändertagande enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga i vissa fall (LVU) men att den bedömningen inte gjordes i detta läge.

BB informerades också vid samtalet ovan om att socialnämnden vid sitt sammanträde under dagen beslutat att till polisen anmäla de uppgifter som framkommit om misshandel mot CC från både hans och AA:s sida. I detta sammanhang kan för övrigt nämnas att YY som är en väninna till AA vände sig dagen efter socialnämndens sammanträde till socialnämndens ordförande UU och uttryckte stark kritik mot att nämnden beslutat att anmäla brott mot underårig. Följaktligen fick både AA och BB kunskap om nämndens beslut innan justerat protokoll upprättats.

Under dagen ägde också ett flertal telefonsamtal rum mellan BB och kurator GG. Förslaget om att ordna plats för CC i korttidsboendet tyckte han inte var något bra förslag. Inte heller att CC skulle övernatta hos XX men gick med på det efter vädjan från GG. Helst önskade BB att man skulle ombesörja med transport under natten ned till honom i Kungsbacka. Han fick beskedet att några sådana befogenheter inte föreligger inom ramen för LSS.

Kurator GG hjälpte CC, enligt hans eget önskemål men med uppmaning från faderns sida, att ta kontakt med rådmannen vid Östersunds tingsrätt sedan han lämnat målnumret. CC talade med rådmannen och uppgav att han ville åka till sin far. I samband med detta samtal önskade GG förhöra sig om hur lång tid det skulle ta innan ett avgörande kunde komma till stånd och fick beskedet att det inte kunde ske förrän inom några veckor. Ett tidigareläggande bedömdes också som svårt att genomföra. GG kan möjligen erinra sig att hon även ställde frågan till rådmannen om rätten kan fatta ett interimistiskt beslut i avvaktan på dom.

Beträffande AA:s kritik mot att kurator GG tog kontakt med BB är det socialnämndens uppfattning att båda vårdnadshavarnas inställning skall inhämtas när det gäller betydande förändringar som rör barnet, vilket var fallet i rådande situation.

Det är socialnämndens bedömning att den kontakt som togs med Östersunds tingsrätt för att vara CC behjälplig, inte var en felaktig handling. Däremot kan man värdera lämpligheten i detta. Beträffande kurator

GG:s samtal med rådmannen är det tveksamt att detta över huvud taget ägde rum då hon inte hade socialnämndens uppdrag i något familjerättsligt ärende beträffande vårdnad, boende eller umgänge.

Mot bakgrund av rådande situation anordnades 2004-02-25 ett möte, på initiativ av personalen på LSS-enheten, där socialnämndens berörda tjänstemän deltog. Dessa personer var kurator GG, LSS-handläggarna ZZ och ÅÅ samt sektorschef ÄÄ. Från Individ- och familjeomsorgen deltog chefen för Individ- och familjeomsorgen EE samt socialsekreterarna MM och KK samt en socionomstuderande praktikant.

ZZ deltog dels i sin roll som ansvarig för gällande beslut enligt LSS för CC:s räkning och dels som sakkunnig vid tillämpningen av denna lag. ÅÅ:s närvaro

skedde också i rollen som sakkunnig. ÖÖ studerade vid denna tidpunkt vid Mitthögskolan till socionom. Som en del i utbildningen praktiserade hon under vårterminen hos Individ- och familjeomsorgen i Krokoms kommun. Hennes roll var således av passiv art.

Ett skäl till att kalla till detta möte var att CC uttryckt att han skulle avvika från Krokoms. Han var också ledsen och hade ställt frågor om vad som händer om han skulle göra sig själv eller någon annan illa. Ytterligare ett skäl till att ta kontakt med Individ- och familjeomsorgen var att det stod klart att föräldrarna inte var eniga om föreslagna insatser enligt LSS. En träff kom till stånd senare på förmiddagen. Det som framkommer vid träffen är att CC vistats i en stödfamilj under natten och att han vid tillfället skulle vara i skolan fram till kl. 12.00.

Det konstaterades att någon bra lösning för CC:s boende och livsföring i övrigt inte förelåg. Vidare framkom att AA accepterade att CC inte ville bo hos henne och att placering i familjehem istället skulle kunna vara en lämplig lösning. Framkom vidare att det var hennes åsikt att alternativet att CC skulle åka ned till BB inte var lämpligt, mot bakgrund av de samtalskontakter som man planerade att etablera via Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) den närmaste tiden. Det kunde också konstateras att CC mätte väldigt dåligt i rådande situation och att det bedömdes finnas en risk att han skulle kunna skada sig själv. Mot bakgrund av detta var det naturligtvis nödvändigt att en lösning måste komma till stånd omgående och att CC:s önskemål måste tillmätas största betydelse. Det övervägdes också om en bedömning via BUP skulle ske under dagen.

Efter samråd med BUP beslutades att inte begära en sådan undersökning.

Dessutom förelåg inte behövligt samtycke från vårdnadshavarnas sida till detta.

I rådande situation var det viktigt för socialnämnden att snabbt få en allsidig bild för att göra en snabb och så bra bedömning som möjligt i den utredning enligt 11 kap. 1 § SoL som inletts tidigare, inte minst för en bedömning om skäl för åtgärder enligt L VU föreligger. Samtliga deltagare vid mötet var vid tillfället verksamma på socialnämndens uppdrag men med olika roller. Socialnämnden finner inte skäl att kommentera detta ytterligare mer än att det i vissa ärenden är naturligt med många aktörer såväl professionellt som i det naturliga nätverket.

Efter träffen som avslutades kl. 12.00 hämtades CC från skolan av kurator GG och någon lösning beträffande boende och livsföring i övrigt fanns överhuvudtaget inte för honom vid den tidpunkten. Av detta skäl fick han åter tillbringa sin tid hos GG i avvaktan på en lösning. Vidare beslutades att socialsekreterare KK skulle ha ett enskilt samtal med CC för att få klarhet i dels hans inställning i boendefrågan samt dels även göra en bedömning om han var i behov av barnpsykiatrisk bedömning. CC önskade att detta samtal skulle ske med GG:s närvaro.

Mot bakgrund av detta kontaktas BB av socialsekreterare MM för att förhöra sig om vilka åtgärder han avsåg att vidta mot bakgrund av rådande situation. I sitt svar uppgav han att han önskade att pojken skulle sättas på en buss för transport ned till honom. BB menade också att en bedömning via BUP var behövligt.

Senare under dagen kontaktade BB chefen för Individ- och familjeomsorgen EE. Han uppgav då att han själv inte hade möjlighet att komma upp och hämta sonen. Han hade däremot uppdragit åt sin syster, VV, som för tillfället befann sig i sitt fritidshus i Vemhån i Härjedalen, att hämta CC i Krokoms. Informerade honom att denna handling, det vill säga att någon annan än han själv hämtar sonen, kan betraktas som egenmäktigt förfarande. BB uppgav emellertid att så inte är fallet enligt hans advokat. BB informerade också om att han kommit överens med CC, via mobiltelefon, om en mötesplats i Krokoms där han skulle hämtas upp.

I denna situation gjorde chefen för Individ- och familjeomsorgen följande bedömning:

I den uppkomna situationen görs bedömningen att CC:s inställning måste tillmätas den största betydelsen inte minst med tanke på hans ålder. Utgångspunkten är att

han sedan 2004-01-28 inte vill bo hos modern sedan han lämnat hemmet och sökt hjälp hos polisen Östersund. Han har därefter bott i sin stödfamilj i enlighet med föräldrarnas samtycke. Denna stödfamilj finns inte längre kvar som ett alternativ. CC har alltsedan han lämnade hemmet vidhållit att han inte vill bo hos modern utan hos fadern. Detta har han uttalat till flera personer inom Socialtjänsten i Krokoms samt även i moderns närvaro. Om boende hos modern inte är ett alternativ bör därför frågan ställas till fadern om vilka åtgärder han avser vidta innan socialtjänsten vidtar andra åtgärder. Vård enligt LVU bedöms inte föreligga.

Ett samtycke från båda föräldrarna till vård i familjehem eller annat boende föreligger heller inte. I rådande situation mår CC psykiskt mycket dåligt och att verka för andra boendialternativ än de han själv önskar riskerar menligt på hans psykiska hälsa. Socialnämnden bör därför medverka till att CC får hämtas av fadern genom hans ombud VV. Då boende hos modern inte är ett alternativ bör hon underrättas sedan sonen lämnat Krokoms för att undvika ytterligare psykisk påfrestning hos CC. Socialnämnden tar med denna medverkan inte ställning i vårdnads-, boende- eller umgängesfrågan. CC:s psykiska funktionshinder har beaktats men först i andra hand efter hans egen inställning.

Mot bakgrund av denna bedömning tog socialnämnden kontakt med BB:s syster VV som bekräftade att hon var på väg till Krokoms för att hämta CC. Hon beräknades anlända till Krokoms omkring kl. 18.00.

CC befann sig, som nämnts tidigare, hos kurator GG på LSS-enheten från kl. 12.00 då han slutade skolan fram till kl. 18.00. När han fick besked om att VV skulle hämta honom för transport ned till fadern reagerade han, enligt uppgift, med stor lättnad och blev mycket glad över detta besked. Han hämtades som fadern planerat kl. 18.00 i Krokoms 2004-02-25.

AA informerades om detta på morgonen dagen därefter.

Naturligtvis infinner sig frågan i vilken grad socialnämnden medverkat till ett överlämnande av CC till BB:s ombud VV. Ytterligare en fråga är att detta ägde rum utan att AA kände till detta. Efter en sammantagen bedömning gjordes emellertid att detta var den lämpligaste lösningen som var mest förenligt med CC:s bästa. I bedömningen beaktades i första hand barnperspektivet och CC:s egen inställning. Det är socialnämndens uppfattning att det inte fanns några andra alternativ då vårdnadshavarna inte var eniga om frivilliga insatser, att CC:s inställning var entydig samt att tvångsvård enligt bestämmelserna i LVU inte var tillämpliga. Socialnämnden var inte aktiv i och beslutade heller inte om ett överlämnande av CC till VV. Socialnämndens handlande begränsades till att underlätta för CC att genomföra den plan som fadern upprättat tillsammans med honom. Alternativet hade varit att han ensam tagit sin tillflykt från LSS-enheten till mötesplatsen. Några befogenheter att hindra honom fanns naturligtvis inte. Det är socialnämndens uppfattning att det inte var felaktigt att bevaka att CC på ett betryggande sätt kunde möta VV på BB:s uppdrag.

Beträffande informationen till AA borde hon självfallet i vart fall ha informerats omgående sedan CC lämnade Krokoms. Att besked om detta dröjde till dagen därpå är inte förenligt med 1 kap. 1 § SoL. Att detta inte skedde beklagas djupt av socialnämnden.

Sammanfattningsvis konstaterar socialnämnden att situationen delvis var svårbedömd främst beroende på att familjen tidigare inte var känd hos Individ- och familjeomsorgen i Krokoms kommun. En lång och komplicerad familjekonflikt var försvårande i sammanhanget vilket i kombination med CC:s funktionshinder gjorde bedömningen än mer komplicerad. Det här innebär naturligtvis att vissa frågor möjligen kunnat hanteras annorlunda men för den sakens skull inte mer korrekt än det som nu skedde.

Flera enskilda samtal ägde rum med CC såväl från Individ- och familjeomsorgens sida som från LSS-enhetens. Hans situation bedömdes som mycket

otillfredsställande och att en snabb förändring var nödvändig. I pågående familjerättstvister är det särskilt viktigt att socialnämnden har ett neutralt förhållningssätt gentemot de tvistande parterna. Detta kan ibland av dem uppfattas som att nämnden inte är neutral eftersom parten inte får det gehör för sin uppfattning, som den önskar. Socialnämndens roll är alltid att se till barnets bästa och ha barnperspektivet i fokus samt vara lyhörd inför dess inställning. I de fall barnet riskerar fara illa hos den ene vårdnadshavaren innebär detta, enligt nämndens uppfattning, en skyldighet hos den andre vårdnadshavaren att vidta lämpliga åtgärder, naturligtvis om så behövs, med hjälp av socialnämnden inom ramen för sina befogenheter.

Slutligen är det av vikt att värdera om handläggningen av de ärenden som varit aktuella hos socialnämnden rörande CC påverkats menligt på grund av det sätt som Individ- och familjeomsorgen och LSS-enheten är organiserad i kommunen. Bedömningen är att så inte är fallet. Sannolikt löstes CC:s boendebehov på ett bra sätt tack vare att det fanns pågående insatser i enlighet med LSS. Ett behov av översyn av samarbetsformer, rollfördelning mellan Individ- och familjeomsorgen och LSS-enheten har dock aktualiserats.

AA yttrade sig över remissvaret.

I ett beslut den 11 april 2006 anförde *JO André* följande.

Allmänna utgångspunkter

Frågor om barns boende m.m.

Ett barn står enligt huvudregeln i 6 kap. 2 § första stycket föräldrabalken (FB) under vårdnad av båda föräldrarna eller en av dem. Vårdnadshavaren har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnets personliga angelägenheter. Vårdnadshavaren skall därvid i takt med barnets stigande ålder och utveckling ta allt större hänsyn till barnets synpunkter och önskemål (6 kap. 11 § FB). Om barnet står under vårdnad av två vårdnadshavare, utövar de sina skyldigheter och rättigheter gentemot barnet tillsammans (6 kap. 13 § första stycket FB).

Frågan om var ett barn skall vistas är en angelägenhet som enligt föräldrabalken i första hand ligger inom vårdnadshavarens bestämmanderätt. Om vårdnadshavarna inte kan komma överens om vem barnet skall bo tillsammans med får rätten, enligt 6 kap. 14 a § föräldrabalken, om barnet står under vårdnad av båda föräldrarna, på talan av en av dem eller båda besluta vem av föräldrarna barnet skall bo tillsammans med.

Av 6 kap. 20 § FB framgår att rätten, i mål om vårdnad, boende eller umgänge, får besluta om vårdnad, boende och umgänge för tiden till dess frågan har avgjorts genom en dom eller ett beslut som har vunnit laga kraft eller föräldrarna träffat avtal om frågan och avtalet har godkänts av socialnämnden.

I 21 kap. FB finns bestämmelser om verkställighet av vad allmän domstol har bestämt i dom eller beslut om bl.a. vårdnad.

Socialtjänstens uppgifter när barn riskerar att fara illa

Enligt 5 kap. 1 § SoL skall socialnämnden bl.a. verka för att barn och ungdom växer upp under trygga och goda förhållanden. Socialnämnden skall enligt 11 kap. 1 § SoL utan dröjsmål inleda utredning av vad som genom ansökan eller på annat

sätt har kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden.

Insatser för ett barn med stöd av socialtjänstlagen bygger på frivillighet och kan således i princip genomföras endast med samtycke från barnets vårdnadshavare samt – om barnet har fyllt 15 år – av barnet självt. Under vissa förutsättningar kan det bli aktuellt med ett tvångsingripande. Bestämmelser härom finns i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Vård enligt LVU skall beslutas bl.a. om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling skadas.

Beslut om vård enligt LVU meddelas av länsrätten efter ansökan av socialnämnden. Socialnämnden får med stöd av 6 § första stycket LVU besluta om att den unge omedelbart skall omhändertas om det är sannolikt att den unge behöver beredas vård enligt LVU och rättsens beslut om vård inte kan avvaktas med hänsyn till risken för den unges hälsa eller utveckling eller till att den fortsatta utredningen allvarligt kan försvåras eller vidare åtgärder hindras.

Bedömning

Åtgärder i anledning av att utredning inleddes m.m.

Den 9 januari 2004 inkom en anmälan till Socialnämnden i Krokoms kommun från CC:s skola. Av anmälan framgick att CC i skolan hade berättat om att han blivit slagen av sina föräldrar. En tid senare, den 20 januari 2004, informerade socialförvaltningen i Kungsbacka kommun socialförvaltningen i Krokoms kommun om att BB hade uttryckt oro för CC:s välbefinnande hos modern.

Socialnämnden beslutade den 21 januari 2004 att enligt 11 kap. 1 § SoL inleda en utredning angående CC. Samma dag träffade två socialsekreterare CC på hans skola tillsammans med CC:s lärare. Vid samtalet bekräftade CC uppgifterna i anmälan.

AA har ifrågasatt om tjänstemännen vid socialförvaltningen hade rätt att tala med CC i skolan utan att hon hade informerats om detta i förväg.

På grund av de uppgifter som nämnden erhöll var nämnden skyldig att inleda en utredning för att klarlägga om CC hade behov av stöd eller hjälp från socialtjänstens sida. Socialtjänstlagen innehåller bestämmelser som reglerar barns rätt att komma till tals under utredningen. När en åtgärd rör ett barn skall enligt 3 kap. 5 § andra stycket SoL barnets inställning så långt det är möjligt klarläggas och hänsyn skall tas till barnets vilja med beaktande av dess ålder och mognad. Syftet med bestämmelsen är att ett barn skall få uttrycka sin åsikt i saker som berör barnet personligen (se prop. 1996/97:124 s. 98).

Av 11 kap. 10 § första stycket SoL framgår att barn som har fyllt 15 år har rätt att själva föra sin talan i mål och ärenden enligt socialtjänstlagen. Ett barn som är

yngre än 15 år bör höras, om det kan vara till nytta för utredningen och barnet inte kan antas ta skada av det (11 kap. 10 § andra stycket SoL).

När det gäller att höra ett barn som är under 15 år anfördes i förarbetena till bestämmelsen (prop. 1979/80:1 s. 567) att lämpligheten av att höra barnet får avgöras med ledning av dess ålder och mognad, vilken betydelse ärendet kan antas ha för barnet men också vilken inställning barnets ställföreträdare har till frågan om barnet skall höras. Barnets rätt att uttrycka sin åsikt betyder att dess inställning skall klargöras utan att barnet för den skull sätts i svåra valsituationer. Uppgiften för socialtjänsten blir att skaffa sig en bild av barnet och dess behov. Barnet får inte pressas på synpunkter.

Det kan föreligga en konflikt mellan socialtjänstens önskemål om att inom ramen för en s.k. barnavårdsutredning tala med ett barn och den bestämmanderätt som vårdnadshavaren har över barnet enligt 6 kap. 11 § FB. Jag har behandlat saken i ett beslut den 10 oktober 2005, dnr 1059-2003 och 4857-2003. Därvid uttalade jag sammanfattningsvis att gällande lagstiftning inte ger stöd för socialnämnden att, mot vårdnadshavarens vilja, ha ett samtal med en underårig, om denne inte har nått en sådan mognad att det är tillräckligt med hans samtycke.

CC var 14 år vid tillfället och således nära den ålder när han själv skulle ha rätt att föra talan i ärendet. Vad som har kommit fram rörande CC:s personliga mognad ger inte underlag för att nämndens agerande, att tala med honom utan vårdnadshavarnas samtycke, skulle ha varit felaktigt. Jag lämnar därför frågan, men jag vill i sammanhanget tillägga att socialtjänsten, så långt det är möjligt, bör undvika att kontakta barn när dessa befinner sig i skolan. En sådan kontakt kan som regel inte ske utan att en större krets av människor därmed får information som går utöver vad sekretesslagstiftningen medger och alltså är allmänt integritetskränkande (se bl.a. JO 1996/97 s. 258). Det är inte heller givet att skolan, i avsaknad av uttryckligt lagstöd, kan medverka till att socialförvaltningens utredare får träffa barnet där. Jag finner inte skäl att här närmare gå in på den saken.

När socialnämnden inleder en utredning med anledning av misstanke om att ett barn i hemmet har blivit utsatt för misshandel måste nämnden alltid överväga om det är påkallat med några åtgärder för att skydda barnet under utredningstiden, t.ex. genom en placering av barnet i ett jourhem. Åtgärder för att skydda barnet kan grundas på frivillighet från vårdnadshavarnas sida men i vissa fall kan det bli nödvändigt att omedelbart omhänderta barnet med stöd av 6 § LVU. Huruvida det är påkallat med några åtgärder för att skydda barnet och vilka åtgärder som behöver vidtas kan inte besvaras generellt utan måste bedömas från fall till fall. Nämnden skall därvid beakta hur allvarligt våld som barnet befaras ha blivit utsatt för och risken för att barnet blir misshandlat på nytt.

I förevarande fall fann nämnden att det inte var påkallat med några åtgärder för att bereda CC något särskilt skydd utan att han åtminstone tills vidare kunde bo kvar hemma hos AA. Jag har inte underlag för att ifrågasätta den bedömningen.

Situationen förändrades efter någon vecka, närmare bestämt den 28 januari 2004, då CC begav sig till Östersund där han sökte upp polisen och berättade om missförhållanden i hemmet. CC förklarade att han inte ville åka hem till AA. Man lyckades från polisen eller socialjouren i Östersunds kommun inte i det akuta skedet få någon kontakt med någon befattningshavare inom socialtjänsten i Krokoms kommun som kunde ta hand om ärendet. Socialjouren i Östersund ordnade då tillsammans med AA så att CC tillfälligt kunde vara hos den stödfamilj som han tidigare hade beviljats korttidsvistelse hos enligt LSS.

När individ- och familjeomsorgen fick kännedom om att CC bodde hos stödfamiljen förefaller den ha bedömt att det inträffade inte påkallade någon åtgärd från socialtjänstens sida. Frågan om CC:s boende löstes således mycket formlöst. I detta sammanhang är det viktigt att framhålla att stödfamiljen var en insats som hade beslutats med stöd av LSS och som hade till syfte att tillgodose ett behov av korttidsvistelse. Den ökning av CC:s boende där som nu blev aktuell hade inte något direkt samband med CC:s funktionshinder och rätt till insatser enligt LSS utan hade sin grund i att han inte ville bo hos AA.

I den uppkomna situationen har det ankommit på socialtjänsten att ordna för CC:s boende med stöd av socialtjänstlagen eller ytterst genom ett ingripande enligt LVU. I praktiken hade detta inte behövt betyda att CC inte skulle ha kunnat få bo hos stödfamiljen. Ett beslut om CC:s boende borde likväl ha beslutats av socialtjänsten eftersom det då hade förelegat en klarare reglering av olika frågor som rörde CC. Som exempel kan nämnas AA:s umgänge med CC.

När det gäller umgänget har AA gjort gällande att hon har fått restriktioner angående hennes möjlighet och rätt att ta kontakt med CC under den tid han vistades hos stödfamiljen.

Det finns inte några lagliga begränsningar för vårdnadshavaren att ta kontakt och umgås med sitt barn om barnet är föremål för insatser enligt LSS. Nämnden kan inte heller med stöd av socialtjänstlagen begränsa en vårdnadshavares kontakter med sitt barn i anledning av en inledd utredning eller om barnet har en frivillig placering enligt SoL. Nämnden och vårdnadshavaren kan naturligtvis träffa en frivillig överenskommelse om hur kontakterna mellan barn och vårdnadshavare skall ske utifrån vad som är bäst för barnet. En ensidig begränsning av kontakter och umgänge mellan ett barn och dennes vårdnadshavare kan endast ske om barnet vårdas enligt LVU och ett särskilt beslut fattats enligt 14 § andra stycket LVU.

Nämnden har i sitt remissvar anfört att några tvångsåtgärder inte har vidtagits, men att det är uppenbart att AA inte fått tillräcklig information om nämndens befogenheter. Handläggningen i denna del framstår inte som tillfredsställande. Om

CC:s boende hos stödfamiljen hade hanterats inom socialtjänsten torde frågan ha hanterats på ett tydligare sätt.

Problemet rörande ansvaret för CC:s boende blir särskilt påtagligt när det i slutet av februari stod klart att CC inte kunde bo kvar hos stödfamiljen.

Den 24 februari 2004 hölls ett möte med GG, AA, CC och hans stödfamilj. Vid mötet framkom att stödfamiljen på grund av vissa händelser ansåg att den inte längre orkade låta CC bo kvar hos dem. CC vägrade att flytta hem till AA.

Utredningen ger vid handen att arbetet med att rent konkret lösa den uppkomna situationen i första hand har vilat på GG vid LSS-enheten. Det är viktigt att betona att tjänstemännen vid LSS-enheten endast bör pröva och agera i LSS-frågor medan frågor som rör socialtjänsten skall hanteras av tjänstemän inom individ- och familjeomsorgen. Det är inte acceptabelt, såsom det synes ha varit i förevarande fall, att enskilda, t.ex. vid möten eller samtal, inte får klart för sig i vilken egenskap en tjänsteman agerar. De olika kontakter som LSS-handläggaren vidtog borde inte ha utförts av henne utan av handläggaren vid individ- och familjeomsorgen. GG borde således i den uppkomna situationen ha överlämnat frågan om CC:s fortsatta boende dit. Att så inte blev fallet är emellertid inte något jag vill lasta henne för. Från socialtjänstens sida borde det i ett tidigt skede ha klargjorts för alla berörda att det var individ- och familjeomsorgen som hade ansvaret för utredning och eventuella åtgärder såvitt gällde själva boendefrågan.

Nämnden har i remissvaret vidgått att det synes ha rått en viss otydlighet i rollfördelningen mellan handläggarna vid individ- och familjeomsorgen och LSS-enheten. Jag kan därvid konstatera att nämnden har aktualiserat behovet av en översyn av samarbetsformerna mellan individ- och familjeomsorgen och LSS-enheten. Mot denna bakgrund finner jag inte skäl att gå vidare i min granskning av saken.

AA har även klagat på att kontakt togs med BB i den rådande situationen.

För att nämnden skall kunna vidta någon åtgärd inom ramen för socialtjänstlagen eller LSS beträffande ett barn krävs samtycke från barnets vårdnadshavare. Att en domstol har förordnat att barnet skall bo tillsammans med en av vårdnadshavarna innebär inte att den vårdnadshavaren ensam kan besluta att barnet skall placeras utanför det egna hemmet. I denna del synes nämndens handläggning stå i överensstämmelse med de bestämmelser som finns om hur socialtjänsten skall arbeta.

Händelserna den 25 februari 2004 då CC åkte till BB i Göteborg

Diskussionerna den 24 februari 2004 ledde till att CC fick övernatta hos sin kontaktperson. Var CC därefter skulle vistas var inte bestämt. CC hade till GG vid LSS-enheten uppgivit att han skulle avvika från Krokombarnhemmet. På initiativ av personalen på LSS-enheten hölls mot denna bakgrund ett möte vid vilket personal från individ- och familjeomsorgen och LSS-enheten deltog. Under dagen hade tjänstemän vid

socialförvaltningen kontakt med såväl AA som BB. Chefen för individ- och familjeomsorgen EE talade med BB per telefon. Enligt en journalanteckning sades då bl.a. följande.

BB ringer. Han uppger att han själv inte har möjlighet att komma upp och hämta sonen. Därför har han bitt sin syster, VV, som fn befinner sig i Vemhån i Härjedalen, att hämta CC. Informerar honom att detta kan vara riskabelt då det kan betraktas som egenmäktigt förfarande om någon annan än han själv hämtar sonen. BB uppger att så inte är fallet enligt hans advokat. BB säger att han har kommit överens med CC om en mötesplats i Krokombro där han skall hämtas upp.

EE kontaktade senare VV per telefon och lämnade telefonnumret till GG vid LSS-enheten, där CC befann sig. VV hämtade CC kl. 18.00 vid LSS-enheten där han hade vistats under dagen i väntan på att VV skulle komma.

Nämnden har i remissvaret anfört att nämnden inte var aktiv i eller beslutade om att överlämna CC till BB:s syster. Nämndens handlande begränsades till att underlätta för CC att genomföra den plan som CC hade gjort upp med BB. AA informerades inte om detta. Enligt nämndens uppfattning var det inte felaktigt att bevaka att CC på ett betryggande sätt kunde möta BB:s syster.

Det pågick vid den nu aktuella tidpunkten ett mål vid Östersunds tingsrätt angående bl.a. vårdsnaden om CC. Något interimistiskt beslut om att CC inte längre skulle bo hos AA förelåg dock inte. Vid detta förhållande hade nämnden i princip att utgå från vad Varbergs tingsrätt tidigare hade förordnat om CC:s boende, nämligen att CC skulle bo hos AA. Detta innebär emellertid inte att nämnden har behövt förhålla sig helt passiv i tvisten om CC:s boende.

CC:s boendesituation var vid tillfället problematisk, eftersom CC inte ville bo hos AA. Till detta kommer hans särskilda behov av stöd och den djupa konflikten mellan föräldrarna. Att domstol tidigare hade förordnat att CC skulle bo tillsammans med AA har inte utgjort ett hinder för nämnden att vid samtal med föräldrarna och i samförstånd försöka finna en lösning på var CC skulle vistas. Eftersom föräldrarna hade gemensam vårdnad har nämnden inte utan vidare kunnat verka för att en av dem skulle ha hand om barnet. Socialförvaltningens handlande skall ske öppet och i samråd med föräldrarna. Om socialtjänsten handlar på ett sätt som hos någon av föräldrarna är ägnat att ifrågasätta myndighetens opartiskhet, riskerar man att konflikten förvärras och äventyrar därmed möjligheten att få till stånd lösningar som är bäst för barnet. Handläggarna måste därför vinnlägga sig om att arbeta på ett sätt som kan godtas av alla berörda.

Förvaltningen blev informerad om att BB hade kommit överens med CC om att han skulle åka ned till BB i Göteborg och att BB:s syster skulle hämta honom i Krokombro. Detta var även något som CC uttalade som sin vilja till förvaltningen. I detta läge kontaktade förvaltningen VV och överenskom med henne att hon kunde hämta CC vid LSS-enheten. Detta gjordes trots att det måste ha varit uppenbart att AA bestämt motsatte sig att CC skulle flytta till sin far.

Det finns inte anledning att utgå från annat än att nämnden agerade utifrån vad den bedömde vara bäst för CC. Det är dock inte acceptabelt att nämnden gick bakom ryggen på AA. Jag har förståelse för att hon uppfattade situationen som om förvaltningen tillsammans med BB hade beslutat att CC i fortsättningen skulle bo hos honom. Enligt min mening borde förvaltningen, i avsaknad av AA:s samtycke, ha avhållit sig från att befatta sig med frågan om hämtningen av CC. Det rimliga hade varit att AA hade informerats om situationen och om att nämnden, då den inte fann att förutsättningar förelåg för att ingripa med stöd av LVU, inte hade någon möjlighet att agera i ärendet eller förhindra resan till Göteborg.

Vissa övriga frågor

Sekretess

AA har framfört klagomål mot att onödigt många personer från LSS-enheten och socialtjänsten har involverats i ärendet och har ifrågasatt om det inte föreligger någon intern sekretess vid myndigheten.

Individ- och familjeomsorgsenheten och LSS-enheten ligger båda organisatoriskt under Socialnämnden i Krokoms kommun.

Enligt 7 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100) gäller som regel inom socialtjänsten sekretess för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller honom närstående lider men. Vid tillämpningen av sekretesslagen jämförs med socialtjänst verksamhet enligt LSS.

Inom en myndighet gäller sekretess mellan olika verksamhetsgrenar när dessa är att anse som självständiga i förhållande till varandra (1 kap. 3 § tredje stycket sekretesslagen). Inom socialtjänsten anses emellertid i allmänhet inte finnas några sådana självständiga verksamhetsgrenar.

Det finns olika uppfattningar om hur man skall se på frågan om sekretess mellan socialtjänsten och LSS enligt den nu gällande lagstiftningen när det är fråga om en och samma nämnd som svarar för de båda verksamheterna. Frågan om sekretess mellan socialtjänsten och verksamhet enligt LSS har bl.a. diskuterats i Offentlighets- och sekretesskommitténs huvudbetänkande Ny sekretesslag (SOU 2003:99, del 1, s. 274). Kommittén ansåg att, eftersom verksamheterna står varandra nära och i vissa hänseenden kan anses utgöra komplement till varandra, de i sekretesslagens mening bör anses som en och samma verksamhet.

Även om inte myndighetsintern sekretess råder innebär detta inte att en befattningshavare har obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till andra inom myndigheten. Det ligger i sakens natur att känsliga uppgifter som omfattas av sekretess endast bör vidarebefordras om det finns ett befoget tjänsteintresse. När det gäller handläggning inom socialtjänsten torde det dock ofta vara nödvändigt för socialtjänsten att inhämta uppgifter från LSS-enheten, och vid handläggningen av en barnavårdsutredning är LSS-enheten skyldig att lämna ut uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen till

socialtjänsten (14 kap. 1 § fjärde stycket SoL). I samband med sådana kontakter har socialtjänsten möjligheter att lämna ut uppgifter för att kunna fullgöra de skyldigheter som nämnden har enligt socialtjänstlagen (1 kap. 5 § sekretesslagen).

Vad som har kommit fram ger mig inte anledning att anta att någon tjänsteman skulle ha åsidosatt bestämmelserna i sekretesslagen. Jag lämnar därför den frågan.

LSS-handläggarens kontakter med tingsrätten

GG tog, på CC:s begäran och efter uppmaning av BB, kontakt med den domare vid tingsrätten som handlade vårdnadsålet. Vid samtalet med domaren uppgav CC att han ville bo hos sin far. GG efterfrågade när ett avgörande kunde förväntas och eventuellt även om det var möjligt att fatta ett interimistiskt beslut.

AA har ifrågasatt GG:s agerande bl.a. på grund av att AA inte gavs möjlighet att presentera sin syn på vad som var bäst för CC.

Nämnden har i remissvaret anfört att det inte var fel att hjälpa CC att kontakta tingsrätten även om lämpligheten i detta kan diskuteras. Nämnden har dock ifrågasatt, som det får förstås, om GG för egen del borde ha talat med rådmannen vid tingsrätten eftersom hon inte "hade socialnämndens uppdrag i något familjerättsligt ärende".

Socialnämndens tjänstemän skall vara opartiska i konflikter mellan föräldrar. Det föreligger givetvis inte något hinder för socialtjänsten att, under handläggningen av ett ärende, ta kontakt med en domstol för att efterhöra om det har fattats eller kommer att fattas ett beslut i fråga om vårdnad, boende eller umgänge som kan vara av betydelse för ett ärende som är aktuellt vid nämnden. Däremot måste han eller hon vara återhållsam med att vid en sådan kontakt uttrycka en egen uppfattning om själva saken.

I förevarande fall hjälpte GG CC, efter uppmaning av BB, att kontakta tingsrätten i det pågående vårdnadsålet för att ge CC tillfälle att redogöra för sin syn på saken. Barnets ståndpunkt i sådana frågor skall emellertid i första hand klarläggas inom ramen för en vårdnadsutredning. Mot denna bakgrund, och då hennes medverkan kunde ge intryck av att förvaltningen ställde sig bakom vad CC sade vid samtalet, vill jag starkt ifrågasätta lämpligheten av att GG hjälpte CC att ringa till tingsrätten.

Utredningen ger inte någon fullständig klarhet i vad GG själv sade vid telefonsamtalet med domaren vid tingsrätten. Det framstår inte som meningsfullt för mig att i efterhand närmare försöka klarlägga detta. Utifrån vad som har kommit fram vid utredningen finns inte skäl för mig att rikta någon kritik mot henne.

Vad som i övrigt har framkommit i ärendet föranleder inte någon vidare åtgärd eller något uttalande från min sida.